

Tampereen yhdyskuntalautakunnalle
Päätös, 8.10.2019, § 292 "Kaukaniemen hoito- ja käyttösuunnitelma" TRE:5917/10.03.04/2019

"Kaukaniemen hoito- ja käyttösuunnitelma hyväksytään ohjeellisena.
Investointeja vaativista toimenpiteistä päätetään erikseen vuosisuunnitelmien yhteydessä."

OIKAISUT LAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSEEN

Esitämme, että Kaukaniemen kunnostus hoidetaan periaatteella: kohtuulliset virkistys- ja historiainvestoinnin luonnon ehdoilla. Tehdyt muutokset marraskuun 2018 suunnitelmaan ovat asiallisia. Kuulemista on syytä jatkaa, koska alue on herkkä ja tärkeä erityisesti paikalliselle väestölle.

Uutta toiminnallisuutta ja oleskelua rajataan, jotta Kaukaniemi palvelee väestön ulkoilu-, virkistys- ja rauhoittumistarpeita ja luonnon havainnointia kylän ainoassa metsässä (kts. grillipaikka ja valaistus).

Väestön sitouttaminen: Säästetään rahaa, säästetään luontoa, tehdään yhdessä

Lisäksi toteamme, että Kaukaniemi ja Kaukajärvi ovat edullisia lähiliikunta- ja virkistyspaikkoja. Ylläpidon ja investointien kustannuksissa voidaan säästää harkitusti toteutettavalla ohjelmalla. Lisäksi paikallisen väestöllä on kiinnostusta myös vapaaehtoistyöhön, joka on todettu siivoustalkoissa vuosittain. Tämä edellyttää yhteistyön vahvistamista kaupungin ja alueen toimijoiden kesken.

Jatkuvan osallistamisen ja kuulemisen periaate, esitämme että

- hankkeen toteuttaja, Tampereen kaupunki, tiedottaa ja osallistaa seudun asukkaita koko hankkeen ajan tulevista toimista yhteystietoineen ja aikatauluineen esimerkiksi kaupan tai Kaukaniemen sisäänkäyntien ilmoitustaululla
- yhdyskuntalautakunta arvioi vuotuisten investointipäätösten yhteydessä hankkeen vaikutukset virkistys-, luonto- ja historia-arvoihin
- viiden vuoden jakson jälkeen, vuonna 2024, suoritetaan laaja arvio ja kuuleminen tehdyistä ja tulevista toimista

Ensivaiheiksi päätöksessä esitettiin seuraavia viisivuotiskaudeksi:

- "- Käsityönä tehtävä jätealueiden puhdistaminen
- Vaarallisten puiden poistaminen
- Niittyalueiden avaaminen ja kunnostus sekä pienpuuston poistaminen
- Näkymälinjojen avaaminen
- Kartanonaikaisten rakenteiden kunnostus
- Valaistujen käytävien kunnostus ja rakentaminen
- Haitallisten vieraslajien torjunta."

Esitämme tähän viisivuotishjelmaan muutosta kohtiin rakenteiden kunnostus ja niittyalueet:

- kartanonaikaisten rakenteiden kunnostuksessa edetään pienin askelin lähinnä raivaamalla ja riskejä poistamalla ja historia esitetään pääosin tauluissa ja WEB-linkeissä
- (4) kartanopuiston kulkuväylien avaamisesta luovutaan – luonto rauhoittuu, näin pienellä alueella on kulkuväyliä riittävästi
- (4) kartanopuiston torso jätetään rakentamatta ja historia esitetään pääosin tauluissa ja WEB-linkeissä
- ainoastaan valaistava pääkulkuväylä sorastetaan tai kivituhkataan ensi vaiheessa, muut väylät raivataan, katetaan hakkeella kevyesti tarvittaessa paikoitellen ja reunojen kasvusto ajetaan kesän aikana punkkivaaran vähentämiseksi
- niittyjen avaus, niitto ja kunnostus tehdään luonnonniityn rakentamiseen ja ylläpitämiseen erikoistuneiden asiantuntijoiden valvonnassa tai toimesta, jottei peruuttamattomia vahinkoja tapahtuisi

Esitämme tähän viisivuotishjelmaan muutosta kohtaan valaistus:

- valaistus toteutetaan pääväylällä ja jätetään toteuttamatta oleskelualueella. Muutaman kymmenen metrin etäisyydelle asutuksesta ei ole syytä rakentaa sellaisia toiminnallisia puitteita, jotka mahdollistavat ilta- ja yöaikaiset häiriöt lähiasutukselle. Kts. grillauspaikka. Tiedoksi, että suunniteltujen, järven rantaan laskevien portaiden luona on poltettu suurta, elävää kuusipuun runkoa.
- valaistus toteutetaan niin, että Sonnivuoren näköalapaikalle kohdistuu mahdollisimman vähän valosaastetta

Hyväksytyt grillauspaikka siirretään oleskelualueelta veden äärelle rantaan (kts myös kohta valaistus)

- grillauspaikka toteutetaan veden äärellä ns. Koirarannassa lännessä (4), tekosaaren läheisyydessä. Siellä on ikaikainen ja jokavuotinen nuotiopaikka näkyvissä. Kaupunki toimittaa ensivaiheessa raivauksesta tulevia halkoja. Toimintaa seurataan halkojen ja nuotiopaikan käytössä. Nuotio/grillipaikka rakennetaan tukevasti niin, ettei se ole hajotettavissa ja rikkottavissa. Paikalle, kuten muuallekin, toimitetaan asianmukaiset roskikset ja niistä huolehditaan säännöllisesti.

Kaukajärven veden laatu ja jäteallas

Miten Kaukaniemen alueen teollisuushistoria vaikuttaa edelleen Kaukajärven veden laatuun? Asiaan on kiinnitettävä huomiota ja hoidettava asiallisesti jätealtaan siivoaminen (suunnitelma s 60). Jätealtaan alueella on mitattu sinkin ylitysarvot ja sinkki on vaarallista vesielioille. Kyseiseltä jätealtaalta voi hulevesien myötä valua haitta-aineita Kaukajärveen. Raportissa todetaan, että jos alue kaavoitettaisiin asutukseen, haitta-ainetutkimus tulisi suorittaa koko alueella perusteellisemmin. Kaukaniemen ja Kaukajärven puhtaus virkistysalueena on aivan yhtä tärkeää. (Ramboll, Vehmaisten Kaukaniemen asemakaavan 8455 riskiarvio, Ramboll toukokuu 2015.)

https://www.tampere.fi/ytoteto/aka/nahtavillaolevat/8455/selvitykset/8455_riskinarvio.pdf?fbclid=IwAR2NLGIn-HxhriQaKlXntLgXZbnDkiY76QhuE0ks4un_E2_wz6EWB9M7orc

Yhdyskuntalautakunnalla on täysi valta ja mahdollisuus tarkentaa päätöstään rahaa ja luontoa säästämällä ja historiaa arvostamalla.

Kaukaniemen mustarastaan laululla tervehtien, Vehmaisissa 30.10.2019